

KAITSEMINISTEERIUM

Riigikogu Kantslei
Lossi plats 1a
riigikogu@riigikogu.ee

Teie: 05.05.2026 nr 7-1.2/26-00935-2

Meie: 19.05.2026 nr 2-2/26/32-2

Vastuskiri Riigikogu liikme Aleksandr Tšaplõgini kirjalikule küsimusele kaitseministrile (KK 538)

Riigikogu Kantslei edastas Kaitseministeeriumile Riigikogu liikme Aleksandr Tšaplõgini kirjalikud küsimused seoses Eesti õhuruumi kaitse ning drooniohu käsitlemisega. Alljärgnevalt esitan vastused Teie küsimustele.

1. Umbes kaks kuud tagasi pöördus Eesti Ukraina poole palvega valida droonide marsruudid selliselt, et välistada nende sattumine Eesti õhuruumi. Kas Eesti on saanud sellele pöördumisele vastuse? Kui jah, siis milline oli vastuse sisu?

Eestis ja meie lähiriikides viimasel ajal toimunud drooniintsidendid on otsene tagajärg Venemaa täiemahulisele agressioonisõjale. Ukrainal on igasugune õigus ennast kaitsta ja vastata Venemaa jõhkratele rünnakutele, kuid Eesti Vabariigi Valitsus on diplomaatiliste kanalite kaudu andnud mõista, et on äärmiselt oluline võtta kasutusele kõik meetmed, et vältida Ukraina droonide sisenemist Eesti õhuruumi. Ukraina on kinnitanud, et nad ei kasuta Balti riikide ega Soome õhuruumi rünnakuteks ning et Eesti õhuruumi sattunud droonid on tõenäoliselt Venemaa elektroonilise mõjutamise tulemus.

2. Millised konkreetsed kokkulepped on Ukrainaga täna kehtivad, et vältida sarnaseid juhtumeid tulevikus?

Ukraina on kinnitanud, et nad ei kasuta Balti riikide ega Soome õhuruumi rünnakuteks ning et Eesti õhuruumi sattunud droonid on tõenäoliselt Venemaa elektroonilise mõjutamise tulemus.

3. Kas Eesti peab selliseid juhtumeid liitlassuhete kontekstis vastuvõetavaks või käsitletakse neid rikkumisena?

Eesti Vabariigi Valitsus on diplomaatiliste kanalite kaudu andnud Ukrainale mõista, et on äärmiselt oluline võtta kasutusele kõik meetmed, et vältida droonide sisenemine NATO õhuruumi.

4. Milline on Eesti õhuruumi droonitõrje reaalne võimekus täna? Kas meil on olemas süsteemid, mis suudavad droone avastada, jälgida ja vajadusel neutraliseerida?

Eestil on täna olemas nii seire kui tõrjevõimekus, ent mõistetakse arendatakse kihelist õhukaitset süsteemselt ja järjepidevalt.

5. Kui suur osa Eesti territooriumist on täna kaetud toimiva droonitõrjega?

Eesti õhuruumi kaitstakse erinevate võimetega alates elektroonilistest droonipüüduritest, lõpetades NATO õhuturbe hävitajatega.

6. Kas Eesti Kaitseväel on selged reeglid droonide allatulistamiseks? Millistel juhtudel tohib drooni hävitada ja kes selle otsuse teeb?

Jah. Täpsemad jõu kasutamise reeglid ei kuulu avalikustamisele.

7. Kas Eesti on viimase viie aasta jooksul analüüsinud Ukraina sõja kogemust droonide kasutamise osas? Millised konkreetsed järeldused on tehtud ja kuidas need on ellu viidud?

Eesti jälgib tähelepanelikult Ukraina sõja raames toimuvat sõjanduse arengut, sh tehnoloogia ja selle kasutamise taktikat. Kuna droonide kasutamine nii tehnoloogiliselt kui ka taktikaliselt areneb väga kiiresti, tuleb tagada arendamises paindlikkus, et kasutusele võtta uuemaid lahendusi. Selleks on Kaitseväe koosseisu loodud Tuleviku- ja Innovatsiooniväejuhatuse, mille üheks ülesandeks on uuemate tehnoloogiate testimine ja integreerimine Kaitseväe plaanidesse ja protseduuridesse.

8. Ekspertide hinnangul maksab tõhus droonitõrjesüsteem umbes 500 miljonit eurot, samas kui Eesti kaitse-eelarve on ligikaudu 1,5 miljardit eurot aastas. Kas sellise süsteemi loomist on arutatud? Kui jah, siis miks ei ole seda siiani realiseeritud?

Eesti Kaitseväe droonitõrjevõime arendamine on olnud üks prioriteetseid suundi ning selle täiustamisega tegeletakse järjepidevalt. Oluline on rõhutada, et droonitõrje ei tähenda ühekordset hanget ega üht kindlat „karbitoote“ lahendust. Eestis hangitakse ja katsetatakse uusi droonitõrjelahendusi pidevalt, lähtudes muutuvast julgeolekuolukorrast ning Ukrainast saadud õppetundidest.

9. Kui palju on Eesti viimase viie aasta jooksul investeerinud droonitõrjesse?

Kaitsevägi on viimase viie aasta jooksul suurendanud investeeringuid droonitõrjesse ja laiemalt õhukaitsesse märgatavalt. Kaitse-eelarvete ja hangete põhjal võib hinnata, et üldised investeeringud droonitõrjesse arendamisse ulatuvad sadadesse miljonitesse eurodesse.

Üldine suund näitab, et Kaitsevägi ei keskendu ainult tänaste ohtude lahendamisele, vaid tuleb mõelda tuleviku lahendustele. Droonitõrje ei tähenda enam üksnes klassikalist õhutõrjet, vaid hõlmab elektroonilist sõjapidamist, automaatseid tuvastussüsteeme, tehisintellekti ja mobiilseid kaitselahendusi.

10. Kas Eesti plaanib lähiaastatel luua tervikliku droonitõrje süsteemi? Kui jah, siis milline on ajakava?

Eesti Kaitseväe drooniohu tõrjumine põhineb kihilisel õhukaitsel, mis ühendab erinevad sensorid, radarid, passiivsed avastussüsteemid, elektroonilise sõjapidamise vahendid ning lühi- ja keskmaa õhutõrjevõimekuse. Praktikas tähendab see, et drooniohtu tuvastatakse ja tõrjutakse mitmel tasandil – alates piirialade ja kriitilise taristu kaitsest kuni sõjaliste üksuste julgestamiseni.

Drooniohuga tegelemine ei ole üksnes Kaitseväe ülesanne, vaid hõlmab ka Politsei- ja Piirivalveametit (PPA), Siseministeeriumi, Transpordiametit ning kriitilise taristu ettevõtteid. Tegemist on laiapõhjalise julgeolekuväljakutsega, mille lahendamine eeldab tihedat koostööd nii riigi- kui erasektori vahel.

Olulist rolli süsteemi arendamisel mängib ka Eesti kaitsetööstus. Mitmed Eesti ettevõtted arendavad aktiivselt droonide avastamise, elektroonilise tõrje ning sihtmärkide neutraliseerimise tehnoloogiasid. Avaliku ja erasektori koostöö võimaldab Eestis kiiresti kasutusele võtta uusi tehnoloogilisi lahendusi ning kohandada neid vastavalt Ukraina sõjast saadud kogemustele.

Ajaliselt tuleb mõista, et droonitõrje arendamine on järjepidev ning kestev võimearendus.

11. Milline on koostöö NATO liitlastega Eesti õhuruumi kaitsmisel droonide eest? Kas liitlaste võimekust kasutatakse ja millises mahus?

Koostöö NATO liitlastega on väga hea ning NATO Balti õhuturbe missiooni lennukid osalevad vajadusel droonitõrjel Eesti õhuruumis.

12. Kuidas teavitatakse elanikkonda drooniohu korral? Kas olemasolev süsteem (sh EE-ALARM) on piisav ja kas seda plaanitakse täiendada?

Elanikkonna teavitamisel drooniohu korral on Kaitseväel tihe koostöö Politsei- ja Piirivalveametiga, Päästeameti ja Häirekeskusega. Sõltuvalt ohu iseloomust antakse elanikkonnale vastav teavitus, sh on Kaitseväel õigus käivitada elanikkonna teavitus õhuohu korral. Olemasolevat süsteemi arendatakse jooksvalt, et see vastaks ajakohastele ohtudele.

13. Kas valitsus on hinnanud riski, et droonid võivad tabada kriitilist infrastruktuuri (elektrijaamad, sadamad, sidevõrgud)? Millised kaitsemeetmed on rakendatud?

Valitsus ja julgeolekuasutused on hinnanud drooniohtu kriitilisele taristule, sealhulgas elektrijaamadele, sadamatele, sidevõrkudele ja teistele elutähtsaid teenuseid osutavatele objektidele. Sellest tulenevalt on uuendatud riigikaitseobjektide nimekirja ja nende kaitseks rakendatavaid objektikaitsemeetmeid.

14. Kes kannab poliitilist vastutust olukorra eest, kus Eesti õhuruum ei ole piisavalt kaitstud?

Õhuruumi kaitse on pidev ajaline protsess. Enne Venemaa täiemahulise agressioonisõja algust ei omanud droonid sõjapidamises olulist mõju. Praeguseks muutunud julgeolekuolukord seab kõikidele riikidele kõrgendatud nõudmised drooniohtudega tegelemiseks. Samas tuleb droonidega seonduvat vaadata ühe võimearendusena koos teiste riigikaitseliste võimearendustega, olgu selleks süvatuli või luurevõimekuste kasvatamine. Vastutust kannavad sealjuures nii Riigikogu, kes kinnitab Eesti Julgeolekupoliitika alused, Vabariigi Valitsus, kes kinnitab Riigikaitse arengukava, Kaitseministeerium ja Siseministeerium kelle vastutusalas droonitõrje peamiselt on, aga ka Kaitsevägi, kes igapäevaselt õhuruumi kaitset korraldab.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
minister